

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เข้าเฝ้าฯ กราบพระบาทถวายสัตย์ปฏิญาณ ในโอกาสที่ได้รับพระราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นประธานองคมนตรี

เปรมถวายสัตย์ฯ

กราบพระบาทรัชกาลที่10/จัดงานใหญ่รำลึก5ธ.ค.

พระบรมมหาราชวัง ● สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณฯ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ “พล.อ.เปรม” เข้าเฝ้าฯ กราบพระบาทถวายสัตย์ฯ ที่ได้รับพระราชโองการแต่งตั้งเป็นประธานองคมนตรี “สมเด็จพระมหามุนีวงศ์” นำสวดพระพุทธมนต์ถวายเป็นพระราชกุศล “บันไดตา” เปิดงาน “9 ตามพ่อ สานต่อพระราชปณิธาน”

รัฐ-เอกชนจัดงานใหญ่ “ร่วมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ 5 ธ.ค.59” ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม เวลา 07.00 น. ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ดำเนินมาเป็นวันที่ 52 สมเด็จพระเทพรัตนราช

สุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยคุณสิริกิติยา เจนเซน ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสวดพระอภิธรรม **อ่านต่อหน้า 12**

เปรมถวายสัตย์ฯ

พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

มหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยหน้าพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงกราบ ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร เป็นพระพุทธรูปประทับยืนแบบสมถังค์ แสดงปางห้ามญาติ หรือภัยมุทราดวยพระหัตถ์ขวาเพียงข้างเดียว ที่หน้าพระแท่นพระนพปฎลมหาเศวตฉัตร จากนั้นถวายภัตตาหารเช้าแด่พระพิธีธรรม รวม 8 รูป จากวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร และวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร ที่สวดพระอภิธรรมมาตั้งแต่ค่ำวันที่ 3 ธ.ค.

ต่อมาเวลา 11.00 น. ม.จ.ชาติเฉลิม ยุคล ทรงเป็นประธานในพิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และถวายภัตตาหารเพลแด่พระพิธีธรรมจากวัดอนงค์ารามวรวิหาร และวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร โดยมี พล.ท.ม.จ.เฉลิมศึก ยุคล ม.จ.ทิมพร ยุคล และ ม.ร.ว.เฉลิมชาติ ยุคล ร่วมปรนนิบัติพระพิธีธรรม

ในเวลา 15.32 น. ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสวดพระอภิธรรมพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยพระพิธีธรรม 8 รูปที่สวดพระอภิธรรม เป็นพระพิธีธรรมจากวัดอนงค์ารามวรวิหาร และวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

จากนั้น เวลา 16.39 น. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสวดพระอภิธรรมพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยพระพิธีธรรม 8 รูปที่สวดพระอภิธรรม เป็นพระพิธีธรรมจากวัดอนงค์ารามวรวิหาร สวดทำนองเลือนและทำนองกะ และวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร สวดทำนองเลือนและสังคหะ ซึ่งได้สวดพระอภิธรรมพระบรมศพตั้งแต่เวลาเช้าจนถึงเวลา 18.00 น.

ในเวลา 19.00 น. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เสด็จพระราชดำเนิน ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยมีพระพิธีธรรมจากวัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร และวัดจักรวรรดิราชาวาสวรมหาวิหาร รวม 8 รูป สวดพระอภิธรรมพระบรมศพ

และเมื่อเวลา 17.30 น. สมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระราชทานพระบรมราชโองการให้ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เข้าเฝ้าฯ กราบพระบาทถวายสัตย์ปฏิญาณ ในโอกาสที่ได้รับพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นประธานองคมนตรี ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

สวดพระพุทธมนต์ถวาย ร.9

ที่พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เวลา 15.00 น. มหาเถรสมาคม ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) จัดพิธีสวดพระพุทธมนต์ถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลปัญญาสมวาร ครบ 50 วัน ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยมีสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เป็นประธานในพิธี พร้อมด้วยพระเถรานุเถระชั้นผู้ใหญ่ คณะสงฆ์หนกลาง ที่มาปฏิบัติธรรมที่พุทธมณฑลจันทรปฐม ระหว่างวันที่ 3-7 ธ.ค. เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ส่วนหนึ่งเป็นพระวิปัสสนาจารย์ที่ได้รับทุนเล่าเรียนหลวงจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และคณะสงฆ์ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมกว่า 1,000 รูป เข้าร่วม

ทั้งนี้ พศ. ได้นำหนังสือบทสวดพระพุทธมนต์ถวายพระราชกุศล จำนวน 2,000 เล่ม พร้อมภาพพระบรมฉายาลักษณ์อีก 2,000 แผ่น มาแจกจ่ายให้พสกนิกรที่เดินทางมาร่วมพิธีอย่างเนืองแน่นด้วย ส่วนที่หน้าพระอุโบสถ มีการอัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ขนาดใหญ่มาประดิษฐานไว้ เพื่อให้พสกนิกรที่มาร่วมในพิธีได้สังจิตอธิษฐานถึงองค์พระผู้เสด็จสู่สวรรคาลัย

เวลา 16.00 น. สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ ประธานสงฆ์ กล่าวสัมนิเทศก่อนวางพานพุ่มเครื่องสักการะ และจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ต่อมานายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานฝ่ายฆราวาส จุดธูปเทียนบูชาพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร บริเวณหน้าพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จากนั้นจุดเครื่องบูชาทองน้อยหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระมหามุนีวงศ์นำพระสวดพระพุทธมนต์ รวม 5 บท โดยมีบท อาทิตตะประวัติายะสุดตั้ง (50 วัน) เป็นบทสวด

หลัก โดยใช้เวลาสวดพระพุทธมนต์ถวายเป็นพระราชกุศล เป็นเวลา 45 นาที

จากนั้น สมเด็จพระมหามุนีวงศ์นำคณะสงฆ์และพสกนิกรที่อยู่ในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม รวมทั้งที่ร่วมตัวอยู่ในวัดทั่วประเทศ ร่วมกันเจริญจิตภาวนา เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลโดยพร้อมเพรียง

นายบุญเชิด กิตติธรากร ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม กล่าว ว่า มหาเถรสมาคมยังได้ร่วมกับรัฐบาลจัดให้มีการสวดเจริญพระพุทธมนต์ทุกวัดทั่วประเทศ ในทุกวันจันทร์และวันศุกร์ โดยการสวดในวันจันทร์ จากเดิมสวดเพื่อถวายพระพรชัยมงคลเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสสมโภชสิริสมเด็จเจ้าพระยาสมมติศรัทธาสมมติศรัทธาสมมติศรัทธาสมมติศรัทธาสมมติศรัทธา 70 ปี ได้ปรับเป็นการจัดพิธีสวดพระพุทธมนต์ถวายเป็นพระราชกุศล ส่วนวันศุกร์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เหมือนเดิม นอกจากนี้ พศ.ได้จัดโครงการอุปสมบทหมู่ทั่วประเทศ วันที่ 20 ม.ค. 60 เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในการบำเพ็ญพระราชกุศลสดฆราวาส (100 วัน)

นายสุวพันธุ์เปิดเผยถึงการจัดกิจกรรมเนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช วันที่ 5 ธ.ค.นี้ว่า กรุงเทพมหานคร (กทม.) และ พศ. จัดกิจกรรมตักบาตรพระสงฆ์จำนวน 189 รูป ในช่วงเช้าที่ลานคนเมือง กทม. ซึ่งจะมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องที่ลานคนเมืองตลอดทั้งวัน ทั้งการจัดแสดงดนตรีแจ๊สเฉลิมพระเกียรติ โดยสมาชิกวง อ.ส.วันศุกร์ การจัดกิจกรรมจุดเทียนในเวลา 18.00 น. โดยความร่วมมือของกระทรวงวัฒนธรรม กทม. ศูนย์บัญชาการติดตามสถานการณ์ (ศตส.) และส่วนราชการต่างๆ

รัฐบาลจัดงานใหญ่ 5 ธันวา

สำหรับรัฐบาลจะจัดกิจกรรม “ร่วมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ 5 ธันวาคม 2559” ที่บริเวณสะพานภูมิพล โดย พล.อ. ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร รองนายกรัฐมนตรี จะเป็นประธานในพิธีเปิดงาน รวมถึงมีการทำบุญมหาสังฆทานแก่พระสงฆ์จำนวน 999 รูป เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และร่วมร้องเพลงพระราชนิพนธ์ใกล้รุ่งและเพลงสรรเสริญพระบารมีด้วย ทั้งนี้ ในเวลา

17.00 น. พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและภริยา เผ่าฯ รับเสด็จในพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ 5 ธ.ค. ที่พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง ส่วนพื้นที่สนามหลวง ไม่มีการจัดกิจกรรมอย่างเป็นทางการ

ที่ท้องสนามหลวง พสกนิกรจากทั่วประเทศยังคงเดินทางมาสักการะพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เบื้องหน้าพระบรมโกศมากเป็นพิเศษ เนื่องจากตรงกับช่วงวันหยุด และใกล้กับช่วงวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ ในวันที่ 5 ธ.ค. ท่ามกลางสภาพอากาศที่ค่อนข้างร้อน ทำให้เจ้าหน้าที่อาสาสมัครจากหน่วยงานต่างๆ คอยดูแลประชาชนโดยเฉพาะผู้สูงอายุ พร้อมนำน้ำดื่ม ข้าวกล่อง เวชภัณฑ์ต่างๆ และผ้าเย็น มาแจกจ่ายให้กับประชาชน ทั้งนี้ สำนักพระราชวังประกาศให้ปิดจำหน่ายบัตรเข้าชมวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ให้แก่นักท่องเที่ยวในวันที่ 5-6 ธ.ค.นี้ แต่ประชาชนยังคงสามารถเข้ากราบถวายสักการะพระบรมศพได้ตามปกติ

ที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มอบหมาย ม.ล.ปนัดดา ดิศกุล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงาน ๙ ตามพ่อ สานต่อพระราชปณิธาน พร้อมกล่าวปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “สานต่อพระราชปณิธานให้มีความยั่งยืน” ตอนหนึ่งว่า แม้พระองค์จะจากพวกเราเป็นเวลากว่า 1 เดือนแล้ว ถือเป็นเวลา 1 เดือนที่เราชาวไทยต้องปลอบโยนกันเป็นอย่างมาก เป็นเวลา 1 เดือนที่เราผ่านพ้นมาด้วยความยากลำบาก เป็นเรื่องที่ต้องมาปรับความรู้สึกรักของเรา ให้กำลังใจกัน ที่จะนำพาครอบครัวของคนในชาติไปสู่ความอยู่รอดปลอดภัยให้ได้ในวันข้างหน้า

ทั้งนี้ ตลอด 70 ปีแห่งการครองสิริราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นที่ประจักษ์ชัดว่า พระองค์ทรงอุทิศทุ่มเทพระวรกาย พระวิริยภาพ และทรงงานอย่างหนัก ทรงเสียสละความสุขส่วนพระองค์ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อแก้ไขปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทรงมีความรอบน้อมต่อพระองค์ ซึ่งปฏิบัติให้เราได้เห็นเป็นแบบอย่าง ให้ประเทศชาติเกิดความเข้มแข็งมั่นคง ไม่เคยดริสแม้แต่ครั้ง

เดียวว่าจะให้ประชาชนไปทวงแทน ไปดูแลรักษาพิทักษ์ปกป้องท่าน มีแต่จะมีพระราชกระแสรับสั่งว่าขอให้ประชาชนมีความรักต่อกัน สามัคคีต่อกัน ซึ่งเป็นที่มาของคำสอนพระราชทานว่า รู้รักสามัคคี และเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ซึ่งเราทุกคนในวันนี้ต้องน้อมนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน

“ผมอยากให้ทุกคนได้ไปเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาตามรอยพระองค์ที่มีอยู่ทั่วประเทศ เพื่อศึกษาถึงความสำเร็จที่พระองค์ทรงนำพาประเทศสู่ความยั่งยืนมาจนปัจจุบัน และจะเป็นความทรงจำที่งดงามที่ชาวไทยจะจดจำถึงพระกรุณาธิคุณที่พระองค์ได้พระราชทานไว้ตลอดแผ่นดินในหลวงรัชกาลที่ 9 และเราต้องร่วมกันนำพาความร่มเย็นเป็นสุขสู่ประเทศชาติบ้านเมือง และเป็นแรงบันดาลใจต่อประชาชนชาวไทยทุกคนตลอดไป เพื่อถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช” ม.ล.ปนัดดาฯ

กระทรวงมหาดไทยสรุปผลการดำเนินการจัดกิจกรรมลงนามแสดงความอาลัยและการจัดกิจกรรมเพื่อถวายพระพรศพ ในส่วนการลงนามแสดงความอาลัยประชาชนลงนามแสดงความอาลัย เมื่อวันที่ 3 ธ.ค.ที่ผ่านมา จำนวนทั้งสิ้น 6,693 ราย มียอดสะสมการลงนามแสดงความอาลัย ตั้งแต่วันที่ 14 ต.ค. เป็นต้นมา จำนวนทั้งสิ้น 9,300,011 ราย ส่วนกิจกรรมสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีผู้เข้าร่วมจำนวน 9,309 คน ยอดสะสมผู้เข้าร่วมกิจกรรมสวดพระอภิธรรมพระบรมศพตั้งแต่วันที่ 14 ต.ค.-3 ธ.ค. มีจำนวนทั้งสิ้น 11,341,030 คน

ข่าวซึ่งโครงการพระราชดำริ

กรุงเทพฯ โดยศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นประชาชน เรื่อง “ธ สถิตในดวงใจ ไทยนิรันดร์ : รักษ์ป้า...ดิน...น้ำ สานต่องานพ่อสร้าง” โดยเก็บข้อมูลกับประชาชนจากทุกภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน 1,158 คน พบว่า การทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ 9 ต่อโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกี่ยวกับ “ป้า” ที่สร้างความซาบซึ้งประทับใจกับคนไทยอย่างมีเสื่อมคลาย คือ ทรงตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี โดยเน้นเรื่องสภาพแวดล้อม การฟื้นฟูป่าชายเลนและโครงการอนุรักษ์ห้วยทะเล (ร้อยละ 46.4)

ส่วนโครงการอันเนื่องมาจากพระราช

ดำริเกี่ยวกับ “ดิน” ที่สร้างความซาบซึ้งประทับใจอย่างมีเสื่อมคลาย คือ มีพระราชดำริใช้ “หญ้าแฝก” ในการพัฒนา ปรับปรุงบำรุงดิน ฟื้นฟูดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ และแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม (ร้อยละ 71.0)

สำหรับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกี่ยวกับ “น้ำ” ที่สร้างความซาบซึ้งประทับใจให้กับคนไทยอย่างมีเสื่อมคลาย คือ ทรงตระหนักถึงความรุนแรงของอุทกภัย จึงทรงมีแนวพระราชดำริ “โครงการแก้มลิง” เพื่อกักเก็บน้ำ (ร้อยละ 66.9)

ทั้งนี้ ความตั้งใจของคนไทยในการสืบสานงานอนุรักษ์ ป่า ดิน น้ำ ตามพ่อสร้าง คือ จะไม่ทำลายแหล่งน้ำ โดยไม่ทิ้งขยะมูลฝอย (ร้อยละ 57.2) รองลงมาคือ จะบริโภคน้ำอย่างประหยัด คุ้มค่า (ร้อยละ 53.7) และจะไม่ตัดไม้ทำลายป่า/นำของป่าออกมาใช้ (ร้อยละ 52.0)

นายพนพล กรรณิกา ประธานชมรมขับเคลื่อนวิชาการเพื่อวิจัยความสุขชุมชน สำนักวิจัยซูเปอร์โพล เปิดเผยผลสำรวจเรื่อง “การรับรู้ ความภูมิใจ ความเชื่อมั่น และการสนับสนุนของสาธารณชน ในความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ และค่านิยม 12 ประการ” กรณีศึกษาตัวอย่างประชาชนทุกสาขาอาชีพ จำนวน 1,142 ตัวอย่าง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ หรือร้อยละ 95.1 ระบุรับรู้ต่อภารกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์เพื่อประชาชนทุกหมู่เหล่ามากขึ้น ที่น่าพิจารณา คือ ประชาชนส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 100 คือ ร้อยละ 99.2 มีความภูมิใจค่อนข้างมากถึงมากที่สุดที่ได้เกิดมาเป็นคนไทย มีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ

นายสุริยะใส กตะศิลา รองคณบดีฯ วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม ม.รังสิต และผู้อำนวยการสถาบันปฏิรูปประเทศไทย (สปท.) กล่าวว่า รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการควรจัดเวทีระดมความเห็นระดับชาติและจัดทำแผน ทำหลักสูตรด้วยศาสตร์พระราชทาน ที่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ทุกระดับ และสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนกันใหม่ให้ผู้เรียนออกนอกห้องเรียนเผชิญและเรียนรู้จากปัญหาและพื้นที่จริงฯ ซึ่งโครงการพระราชดำริที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงงานไว้มีมากกว่า 4,500 โครงการ และมีอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ทุกจังหวัดทั่วประเทศอยู่แล้ว ดังนั้นสามารถแปรโครงการพระราชดำริ 4,500 แห่ง ให้เป็นห้องเรียนได้ 4,500 ห้องเรียนได้ทันที.